

Med S/Y Moon i Aleu

DET TOG OSS fem år av "irrvägar" att hitta tillbaka. När vi seglade här 2011 var planen att tillbringa också nästa år i Alaska. Istället sålde vi S/Y Lindisfarne 2012 och började en jobbperiod i Malaysia för att få vår nya båt i skick och förbereda henne för segling i kalla vatten. Vi trodde initialt att detta nog skulle ta minst ett år.

Sjösättningen dröjde till våren 2014 och efter kompletteringar kom vi iväg våren 2015. Vi fastnade ett år i Japan, men slutligen i början av juni i år var vi i startläge för översegling mot Attu längst västerut i Aleuterna. I Kushiro på Hokkaido samlades några båtar i väntan på väderfönster. Vi blev till slut fyra båtar som gav oss av utefter den ryska ökedjan mot nordost. En båt valde tidigt att ändra kurs mer eller mindre rakt österut, ett val som de kanske ångrade då det renderade dem en 50 % längre resa. S/Y Moon, till-

sammans svenska S/Y Liv från Råå och S/Y Kéa, en fransk katamaran körde och seglade vidare utefter storcirkeln mot Attu. Ett ettrigt lågtryck syd om Attu kände vi bara svansen av och fick en natt med grov, delvis överbrytande sjö i sidan. Annars var överresan mest för motor och svag vind, men det var kallt. Vattentemperaturen i motströmmen som kom från ishavet var som lägst två grader.

S/Y Moons värmesystem var guld värt i kylan. Vi vågade knappt tala om vår inomhus-temperatur när vi hade kontakt med våra två kalla båtkompisar!

Enda uppseendeväckande upplevelsen för övrigt på överseglingen var en stor kaskelot som kom upp efter ett dyk, bara drygt tio meter vid sidan av S/Y Moons styrbordsläring, på kontrakurs. Det går så fort att man inte hinner tänka och bli rädd, trots att det känns som den är i sittbrunnen.

Aleuterna

Attu bjöd på lugnväder och fin ankring i två nätter. Långa promenader i land och samtal med de få som jobbade med att sanera delar

av lämningarna från kriget. En uppgift från krigstiden var att mångfald fler soldater dog av kyla och dålig utrustning än av rena krigshandlingar. Förutom de historiska vingslagen såg vi förvånansvärt lite djurliv. Säl, sjöfågel och kanadagås var det gott om, men fattigt för övrigt. Fantastisk natur när molnen lättade och visade de snöklädda bergen.

På fortsatta färden österut passerade vi nära Shemya Island där en helt ny anläggning/stad byggts upp för att utveckla stjärnornas krig. S/Y Liv kom lite nära och blev uppkallade, men svarade/hörde inte och de fick passera. Lite lurigt eftersom vi ännu inte klarerat in i USA.

Vi fortsatte under drygt två dygn förbi Kiska till västra sidan av Adak där vi ankrade i Bay of Island, inte att förväxlas med sin mer berömda namne i NZ. Väl skyddade bland mängder av småöar fick vi en fin dag i kajak med klättring/vandring på de branta bergsängarna. Andra dagen var blåsigt med regn. När ostvinden dragit bort fortsatte vi med en delvis tuff segling runt ön till Adaks samhälle, dvs vi ankrade först öster om byn i den vik vi angjorde när vi kom från Hawaii till Adak 2011. Viken var lika bra och skyddad som vi kom ihåg. Dagen därpå gick vi för motor tillsammans med S/Y Kéa och S/Y Liv in till Adak för bunkring. Den höga "fueldocken" var lika hög och besvärlig som förra gången men till slut lyckades vi få i några välbehövliga liter efter all motorgång från Japan. S/Y Liv och sen S/Y Kéa la sig utanpå S/Y Moon under sin tankning. Vi tre fick inte plats i den lilla hamnen utan vi gick till närmaste vik, ankrade och vandrade sen in till samhället.

Eileen som var harbormaster förra gången var kvar och det blev ett roligt återseende. Hon skjutsade oss tillbaka till vår vik, vilket var tursamt för med våra vandringsovana ben var tolv kilometer enkel väg fullt tillräckligt.

Dagen därpå var det midsommarafton. Efter en dag med enskilda vandringar i land samlades vi tre båtar i S/Y Liv för lite traditionellt firande men som avbröts av att vi bjöds in till stranden där Eileen hade samlat flera familjer för att bjuda oss på traditionell barbecue. Hon hade dagen innan förstått att midsommar var speciell för oss och ville därför arrangera en fest för oss. Ibland är det inte sant vad vänliga människor är. Men vi borde kanske vara vana sedan Japan.

Sen var det dags att dra vidare mot öster. Efter några öhopp med dagsegling och

Moon seglar med flera tusen meter höga berg som fond.

Foto: Dominique

uterna, Alaska

väntan på vind valde vi att segla två dygn till Dutch Harbor och där klarera in i USA. DH bjöd på en del överraskningar. Small Boat Harbor var tidigare en fallfärdig historia som vi hade tänkt undvika genom att ligga för ankar i hamnbukten. Under hösten och vintern hade man byggt en ny hamn för mindre fiskebåtar och gamla hamnens ponton hade bytts ut mot en stor fin och robust ponton. Vi fick alla plats och här låg nu även den fjärde båten i vår "Japan eskader". Stor förbrödring med middag i Shuang Yu. Vänner från San Francisco låg också vid pontonen sedan en vecka. De hade seglat från Marchallöarna på sin väg hem mot SF. Kul återseende, vi hade inte setts sedan Fiji 2010. DH är nog den örntätaste platsen vi varit på, så även i år. Efter inklarering som gick smidigt på Alaskavis, var det mathandling som gällde. Dutch har två supermarkets och det var en fröjd att handla, inte på grund av priserna, men för att vi kunde läsa på förpackningarna vad de innehöll. Efter ett år i Japan var det en befrielse!

Här uppdagades orsaken till vårt problem med stigande oljenivå i motorn, en cylinders dieselpump läckte in i smörjoljan. Alla undersökningar tog sin tid, men efter en dryg vecka var vi på gång igen och en ny pump var beställd. Då vi inte ville vänta på leveransen i DH och fått rådet att hanka oss fram med täta oljebyten tills vi kunde åtgärda inom beräknade 100 timmars motorgång. Våra "medseglare" lämnade i olika omgångar så nu var vi på tu man hand igen som vi brukar.

Björnar är ett av Alaskas "varumärken".

Foto: Annika och Björn Koch

Dag två från DH seglade vi över till Alaskas fastland, en udde som sträcker sig åtskilliga tiotal mil ut mot Aleuterna. Få ank-ringsvikar på udden gjorde att dagsetappen slutade efter midnatt. Inga problem med ank-ring tack vare att västra Alaska har helt galen tid. Det är dagsljus till ettiden på natten trots att vi är långt söder om polcirkeln.

Fortsatta färden blev avbruten då och då av starka ostvindar med mycket regn, dagar som vi tillbringade för ankar med inomhusarbete. Efter några dagar kom vi fram till stora fjordar med ännu större glaciärer uppe i bergen. Dessa skapar tillsammans ett mikro-klimat som, när huvudvinden är svag, ger starka kalla vindar av fallvindskaraktär rakt ut ur fjorden. Passar man sig inte kan man komma seglande med fulla ställ i laber bris och plötsligt träffas av 15 - 20 m/s i sidan. Är man beredd med anpassade segel bjuds man på en hisnande fin segling i inte allt för grov sjö. Det gäller bara att ligga lagom långt ut där vinden är jämnare och breder ut sig i solfjädersformat. Med lite tur räcker vinden där ute tills nästa fjord tar vid, även om det då blir lite mer av bidevinds-karaktär till en början. På detta vis seglade vi snabbt en mycket lång dagsetapp till Geografic Harbor där vi ville återse brunbjörnarna.

S/Y Liv låg i "vår" balja och tillsammans "dingade" vi in till deltat där björnarna brukar leta lax. Det är inte lämpligt att vara för få i närheten av björnarna. Om man är mer än tre påstås björnen inte se oss som matobjekt.

Nu var vi någon vecka för tidiga för att få se det riktiga skådespelet, men några fina bilder fick vi i solljus på två ungbjörnar som ibland brottades och ibland letade lax alldeles framför våra kameror. På vägen tillbaka till båtarna tillbjöds det åter regna!

Vi hade nu en bekräftelse på att dieselpumpen skulle vara i Seward om några dagar, varför vi seglade vidare efter två nätter. Över Shelikof Strait och in i skärgården norr om Kodiak

för att undvika motström och kraftig dyning. Under fulla ställ och 120 grader vind blev vi "anfallna" av en späckhuggare. Full fart mot sittbrunnen för att dyka under och skrubba sig mot skrovet på andra sidan. Upp med stjärtfenan i höjd med övre mantåget alldeles under den utspirade bomnocken, därefter dök den och upprepade stjärtviftningen nästan på akterspegeln. Demonstrationen avslutades med ett jättesprång någon meter bakom akterspegeln - klart adrenalinhöjande! Vi fick mest på tur med nedslaget på bild.

Späckhuggare som just "anfallit" oss.

Foto: Annika och Björn Koch

Resten av eftermiddagen för segel i kraftig medström genom övärlden norr om Kodiak innehöll en hel del lekfull knölval och många havsuttrar. Vid midnatt dog vinden och vi fick fortsätta för motor under femton timmar, en motor som vi egentligen inte ville använda.

Vi kom fram till Seward efter tre oljebyten och satte förstås genast igång med att byta dieselpumpen. Allt verkar ha gått bra och vi kör nu på alla fyra cylindrarna igen. Oljenivån växer inte längre och oljan är klar och fin på stickan till långt efter hundra timmar. Tidigare, med diesel i oljan blev den mörk efter bara tio timmar. Diesel tvät-tar bra!

Färden fortsätter nu till Alaska South East via Prince William sound ända ner till British Columbia i Kanada där vi förmodligen stannar över vintern 2016-17.

Årets segling har inte bjudit på så många och fantastiska möten med djur och natur som för fem år sedan. Inte heller lika bra seglingsbar vind men i snitt lika mycket regn. Tråkigt är att vi kunde se tydliga tecken på att den fångade fiskens storlek minskat betydligt utan att några restriktioner införts för att rädda bestånden.

Att segla i kalla vatten kräver mer av både båt och besättning men ger mångfalt igen, även om årets utdelning inte riktigt kommer upp till våra förväntningar efter förra resan. ☺

Foto och text: Annika och Björn Koch

Annika & Björn seglade S/Y Lindisfarne 1998-2012 och numera S/Y Moon.

www.sailaround.info